

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ชื่อวิชา ความมีวินัย

กิจกรรมการเรียนรู้ จิตสำนึก

จำนวน 60 นาที

สาระสำคัญ วินัย เป็นพฤติกรรมของบุคคล สามารถที่จะแสดงออกได้ทั้งอารมณ์
ความรู้สึก มีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม วินัยที่ดีต้องแสดงออก
สอดคล้องกับระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติ ของ
สังคม ด้วยความสมัครใจ

จุดหมาย เพื่อให้ นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัย

วัตถุประสงค์ เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาควรจะสามารถ

1. บอกความหมายของคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้
2. อธิบายลักษณะเชิงพฤติกรรมการณ์มีวินัยได้
3. ปฏิบัติตนตามระเบียบของมหาวิทยาลัยได้ถูกต้อง
4. บอกความแตกต่างของพฤติกรรมการณ์มีวินัยและไม่มีวินัยได้
5. กำหนดเกณฑ์การดำรงชีวิตประจำของตนเองได้อย่างเหมาะสม
6. สรุปเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความหมายคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย
2. วินัยภายนอก วินัยภายใน
3. การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับตนเอง

แนวการจัดการเรียนรู้

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้นักศึกษาเล่นเกมรองเท้าตรงระเบียบ หลังเสร็จสิ้นเกม
ทีมที่ชนะ คือ ทีมที่เรียงรองเท้าเป็นระเบียบเรียบร้อย วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้
จากเกมรองเท้าตรงระเบียบ วิทยากรฝากข้อคิด ในการเล่นเกมหรือทำกิจกรรมไม่ว่าจะสนุกสนาน
เพลิดเพลินมากเท่าใด ถ้าจิตได้สำนึกของเราเป็นผู้มีระเบียบวินัย จะไม่มีสิ่งใดมาเปลี่ยนพฤติกรรม
ของเราได้

2. สืบเนื่องจากหลังพิธีเปิดการฝึกอบรมวิทยากรนัดหมายให้นักศึกษา เปลี่ยนจาก
เครื่องแบบนักศึกษาเป็นชุดลำลอง โดยวิทยากรมิได้บอกกฎเกณฑ์ของการแต่งชุดลำลอง
เมื่อถึงเวลานัดหมาย ในห้องอบรม วิทยากรให้นักศึกษาคัดเลือกตัวแทน 5 คน มาทำหน้าที่
แบ่งกลุ่มนักศึกษา ออกเป็น 2 กลุ่ม ให้สรุปเหตุผลของการแบ่งกลุ่ม

3. ให้นักศึกษาทั้งช่วยการสร้างกฎเกณฑ์การแต่งชุดจำลองเพื่อเข้าห้องอบรม เป็นข้อ ๆ เช่น ไม่สวมรองเท้าแตะ ไม่ใส่กางเกงขาสั้น นำชายเสื้อใส่ในกางเกง พร้อมกำหนดบทลงโทษ ถ้าไม่ปฏิบัติแต่เป็นบทลงโทษเชิงสร้างสรรค์ หลังจากได้กฎเกณฑ์แล้ว ให้หาตัวแทนนักศึกษา ชุดใหม่อีก 5 คน มาคัดกรองเพื่อแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม อีกครั้งหนึ่ง โดยแบ่งกลุ่มที่ แต่งชุดจำลองเหมาะสมกับสถานที่ และกลุ่มที่แต่งชุดจำลองไม่เหมาะสม

4. วิทยากรสรุปกิจกรรมความมีวินัยในตนเอง ถึงแม้ว่าในครั้งแรกจะไม่ได้มีการ นัดหมายหรือบอกว่าการแต่งกายชุดจำลองเป็นลักษณะเช่นไร แต่ถ้านักศึกษามีวินัย มีจิตใต้สำนึก รู้กาลเทศะ นักศึกษาจะสามารถปฏิบัติได้เองโดยมิต้องให้ใครบอก

5. วิทยากรนำเสนอเรื่องวินัย มีความจำเป็นอย่างไร ประโยชน์ของวินัย และในการ กระบวนการลูกเสือ สิ่งที่จะช่วยให้ลูกเสือนีระเบียบวินัยที่ดีคือสิ่งใด

6. วิทยากรนำวีดิทัศน์วินัยของชาวญี่ปุ่น การเข้าแถวของคนญี่ปุ่นเพื่อซื้อเครื่องอุปโภค และบริโภค เมื่อปลายปี พ.ศ. 2553 ที่ประเทศญี่ปุ่นประสบภัยพิบัติเกิดสึนามิ ประชาชนญี่ปุ่น ยืนรอต่แถวนานหลายชั่วโมงด้วยความอดทน เป็นการแสดงออกถึงความมีระเบียบวินัยที่ดีเยี่ยม และวีดิทัศน์วินัยของแม่ค้า เป็นการทะเลาะวิวาทของแม่ค้าเพื่อแย่งชิงสถานที่ขายของ

7. ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ความแตกต่างของทั้ง 2 วีดิทัศน์ และระดมสมอง หาวิธีที่จะฝึกให้คนเรามีระเบียบวินัยเหมือนคนญี่ปุ่น จะปฏิบัติเช่นไร

8. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้ เรื่อง ความมีวินัย
2. ใบงาน เรื่อง สร้างวินัยอย่างไร
3. วีดิทัศน์วินัยชาวญี่ปุ่น และวินัยแม่ค้า
4. เกมรองเท้าตรงระเบียบ
5. กระดาษโปสเตอร์สีอ่อน แผ่นใหญ่

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมจากการปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.2 แบบประเมินสังเกตพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 1.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
2. วิธีวัดผลและประเมินผล

2.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดังนี้

- 2.1.1 ความร่วมมือในการกำหนดหน้าที่สมาชิก
- 2.1.2 การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนทำงาน
- 2.1.3 การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม
- 2.1.4 ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
- 2.1.5 การร่วมปรับปรุงผลงานของกลุ่ม

2.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 2.2.1 บุคลิกลักษณะการแต่งกาย
- 2.2.2 ประพฤติและเคารพระเบียบแบบแผนของมหาวิทยาลัย
- 2.2.3 ตรงต่อเวลา
- 2.2.4 เป็นผู้ฟังที่ดีและแสดงแนวคิดอย่างมีเหตุผล

2.3 ประเมินกิจกรรม

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

3.1 มีพฤติกรรมที่ดีตามแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

- 18 - 20 คะแนน ดีมาก
- 14 - 17 คะแนน ดี
- 10 - 13 คะแนน ปานกลาง
- 0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

- 11 - 20 คะแนน ผ่าน
- ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

- 18 - 20 คะแนน ดีมาก
- 14 - 17 คะแนน ดี
- 10 - 13 คะแนน ปานกลาง
- 0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

- 11 - 20 คะแนน ผ่าน
- ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

- 9 - 10 คะแนน ดีมาก
 7 - 8 คะแนน ดี
 5 - 6 คะแนน ปานกลาง
 0 - 4 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

- 5 - 10 คะแนน ผ่าน
 0 - 4 คะแนน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน

ผ่าน หมายถึง ผ่านทั้ง 3 เกณฑ์ คือ การประเมินพฤติกรรม การประเมินกิจกรรม
 และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่ผ่านอย่างน้อยอย่างหนึ่ง

ใบความรู้ที่ 1

เกมรองเท้าตรงระเบียบ

วิธีเล่นและกติกา

1. แบ่งนักศึกษาออกเป็นทีมๆละเท่าๆกัน นักศึกษาแต่ละทีมเข้าแถวตอน
2. เริ่มสัญญาณ ให้ผู้เล่นคนแรกของแถวถอยรองเท้าวิ่งไปยังเส้นที่กำหนดให้วางรองเท้า และวิ่งกลับมาสัมผัสมือกับคนที่ 2 คนแรกเมื่อสัมผัสมือแล้วให้วิ่งไปต่อท้ายแถวของตนเอง
3. คนที่ 2 ถอยรองเท้าวิ่งไปยังเส้นที่กำหนดให้วางรองเท้าเรียงให้เป็นระเบียบ
4. จากคนแรกและวิ่งกลับมาสัมผัสมือกับคนที่ 3
5. ทำเช่นนี้จนครบทุกคน แถวใดเสร็จก่อนและเรียงรองเท้าเป็นระเบียบเรียบร้อย

เป็นผู้ชนะ

ข้อเสนอแนะ

การตัดสินใจ วิทยาการจัดลำดับและตรวจแถวความเรียบร้อยของรองเท้า

ประโยชน์ที่ได้จากการเล่นเกม

1. เพื่อทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ให้มีความคล่องแคล่วและสัมพันธ์กันนำไปสู่ทักษะในการสร้างวินัย
2. ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย
3. ปลุกฝังการทำงานเป็นทีม ให้รู้จักยึดหยุ่นในการทำงานและยอมรับข้อแตกต่าง

ระหว่างบุคคล

4. สร้างความตระหนักในเรื่องความมีวินัย

ใบความรู้ที่ 2

วินัยมีความจำเป็นอย่างไร

การประกอบกิจกรรมทุกอย่างหรือการฝึกอบรมทุกประเภทที่ทำกับคนหมู่มาก ถ้าขาดวินัยเสียแล้วก็เท่ากับเป็นการล้มเหลวทุกอย่างโดยสิ้นเชิง ลูกเสือที่มีระเบียบวินัย เชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ย่อมที่จะเป็นพลเมืองดีในอนาคต ลูกเสือที่ได้รับการฝึกอบรม อย่างดีสามารถเป็นผู้นำได้ เพราะว่าเป็นคนที่รักษาสัจย์ ประพฤติตนตามกฎกติกา เป็นคนมีน้ำใจ เมตตาอารี เสียสละ สิ่งเหล่านี้ย่อมติดตัวไปเป็นนิสัยเกิดขึ้นในตัวเองตลอดเวลา วินัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากในกองลูกเสือ คนที่มีคุณภาพควรได้รับการฝึกฝนให้มีระเบียบวินัย ทำให้รู้จัก การทำตนเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้ที่เป็นหัวหน้า หรือทำตนในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา เป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งจะนำประโยชน์มาให้คนทั้งในด้านส่วนตัวและหน้าที่การงาน วินัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สร้างและส่งเสริมเยาวชนจะได้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ยังอยู่ใน เยาววัยเมื่อเติบโตใหญ่จะเป็นกำลังสำคัญช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

วินัย มี 2 ประการ

ก. วินัยภายนอก ซึ่งเกิดจากการให้กระทำให้หรืองดเว้นการกระทำในการฝึกอบรม ต้องเข้มงวดตามลักษณะหรือกิจการแต่ละประเภท เพื่อที่จะให้ปฏิบัติตามเกิดลักษณะนิสัยวินัย ภายนอกไม่ยั่งยืนอยู่ได้นาน หากว่าผู้ที่ไม่พอใจก็อาจจะเลย หรือวางเฉย เมื่อไม่มีการกำหนดไว้ หรือไม่มีใครรู้เห็น

ข. วินัยภายใน เป็นที่พึงประสงค์เพราะเป็นวินัยที่จะปฏิบัติด้วยความเต็มใจ เพราะเห็นคุณค่า การฝึกอบรมจึงต้องเน้นหนักในการสร้างวินัยภายใน ด้วยการกดดัน การประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง วินัยภายในเป็นสิ่งที่ต้องการให้มีอยู่ในทุกตัวตน

วินัยที่ดีเกิดจากความรักความเลื่อมใสศรัทธา เด็ก ๆ ย่อมเชื่อฟังและเคารพเลื่อมใส ผู้ที่ฉลาดกว่าตน มีอายุมากกว่าตน รูปร่างใหญ่กว่าตน ผู้กำกับลูกเสือจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญ ในการสร้างสมวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ผู้กำกับลูกเสือจึงต้องวางตัวให้ดีที่สุด มีบุคลิกภาพ ที่น่านับถือ ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจากชัดถ้อยชัดคำ เด็กก็จะเกิดความสนใจ รักใคร่นับถือนิยม ชมชอบและเลื่อมใสศรัทธา เด็กก็จะให้ความร่วมมือในอันที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งผลที่สุด การปฏิบัติตามคำสั่งหรือปฏิบัติตัวให้อยู่ในระเบียบวินัยของลูกเสือก็จะดูเป็นของง่าย และผู้กำกับลูกเสือก็ควรจะกดดันในเรื่องวินัย และการเชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความรวดเร็ว และเคร่งครัดแม้ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ก็ไม่ควรปล่อยเลยไป

กองลูกเสือใดมีระเบียบวินัยที่ดีแล้ว กองลูกเสือนั้นก็มีความสุข ประสบผลสำเร็จ
ในกิจการต่าง ๆ ได้โดยง่าย

สิ่งที่จะช่วยทำให้ลูกเสือได้มีระเบียบวินัยที่ดี ได้แก่

1. การใช้คำสั่งให้ปฏิบัติอย่างง่าย ๆ เป็นคำสั่งตรง ๆ มีจุดหมายที่แน่นอน ไม่ใช่เป็น
คำสั่งที่เกิดจากการข่มขู่
2. พิธีการต่าง ๆ เพราะในพิธีการต่าง ๆ ทำให้ลูกเสืออยู่ในอาการสำรวม
3. การตรวจในการเปิดประชุมกองและปิดประชุมกอง หรือการตรวจการอยู่ค่ายพักแรม
ในตอนเช้าเป็นการช่วยให้ลูกเสือได้รักษามาตรฐานและระเบียบวินัยของกองลูกเสือให้มีระดับดีขึ้น
4. เครื่องแบบมีความหมายสำหรับชื่อเสียงของขบวนการกองลูกเสือ บุคคลภายนอก
เขาจะมองและตัดสินเราด้วยสิ่งที่เขาเห็นเท่านั้น ผู้แต่งเครื่องแบบจะต้องสำรวมกิริยา
วาจา ไม่กระทำการใดที่จะทำให้เสื่อมเสีย
5. การอยู่ค่ายพักแรมต้องทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
6. การเดินทางไกล ได้รับความเหน็ดเหนื่อย ต้องอดทน เห็นใจซึ่งกันและกัน
7. ระเบียบแถว เป็นวิธีการฝึกที่จะต้องให้ปฏิบัติตามคำบอกคำสั่ง
8. สิ่งแวดล้อม ที่มองเห็นเป็นแบบอย่างที่จะกระทำตาม
9. ตัวอย่างที่ดีของผู้กำกับเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่ลูกเสือจะเกิดศรัทธายึดถือเป็นแบบอย่าง

ใบงาน วินัยสร้างอย่างไร

กลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มดำเนินการต่อไปนี้

1. ให้นักศึกษาชมวิดีโอทัศน์ วินัยชาวญี่ปุ่นและวินัยแม่ค้า (10 นาที)
2. นักศึกษาแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ความแตกต่างของทั้ง 2 วิดีทัศน์ และระดมสมอง

หาวิธีที่จะฝึกให้คนเรามีระเบียบวินัยเหมือนคนญี่ปุ่น จะปฏิบัติเช่นไร ลงในแบบบันทึก
ปฏิบัติในเวลา 15 นาที

3. ส่งตัวแทนนำเสนอ กลุ่มละ 5 นาที

ความแตกต่างของวิดีโอทัศน์

วินัยของชาวญี่ปุ่น

วินัยของแม่ค้า

นำเสนอวิธีการสร้างวินัยในเกิดในตัวมนุษย์

การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

เรื่อง จิตสำนึก (10 คะแนน)

1. ความแตกต่างของวิถีทัศน์ (4 คะแนน)

1.1 วิเคราะห์วิถีทัศน์วินัยของชาวญี่ปุ่น (2 คะแนน)

- วิเคราะห์ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงประเด็น = 2 คะแนน
- วิเคราะห์ได้ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ ตรงประเด็น = 1 คะแนน
- วิเคราะห์ไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ ไม่ตรงประเด็น = 0 คะแนน

1.2 วิเคราะห์วิถีทัศน์วินัยของแม่ค้า (2 คะแนน)

- วิเคราะห์ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงประเด็น = 2 คะแนน
- วิเคราะห์ได้ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ ตรงประเด็น = 1 คะแนน
- วิเคราะห์ไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ ไม่ตรงประเด็น = 0 คะแนน

2. นำเสนอวิธีการสร้างวินัยในเกิดในตัวมนุษย์ (3 คะแนน)

2.1 นำเสนอวิธีการด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อมูลสมบูรณ์ ถูกต้อง สามารถปฏิบัติได้จริง = 3 คะแนน

2.2 นำเสนอวิธีการด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อมูลไม่ค่อยสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติได้จริง ตรงประเด็น = 2 คะแนน

2.3 นำเสนอวิธีการด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อมูลไม่ค่อยสมบูรณ์ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่ตรงประเด็น = 1 คะแนน

2.4 นำเสนอวิธีการไม่สร้างสรรค์ ข้อมูลไม่ค่อยสมบูรณ์ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่ตรงประเด็น = 0 คะแนน

3. การนำเสนอผลงาน (2 คะแนน)

3.1 วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย พูดคล่อง = 2 คะแนน

3.2 วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย พูดไม่คล่อง = 1 คะแนน

3.3 วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจยาก พูดไม่คล่อง = 0 คะแนน

4. เวลา (1 คะแนน)

4.1 ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา = 1 คะแนน

4.2 ปฏิบัติงานเสร็จไม่ทันเวลา = 0 คะแนน

5. เกณฑ์การตัดสิน

5 - 10 คะแนน ผ่าน

0 - 4 คะแนน ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความมีวินัย กิจกรรมการเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรมสร้างวินัย

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้คะแนนตรงกับพฤติกรรมของนักศึกษา

5 - ดีมาก, 4 - ดี, 3 - ปานกลาง, 2 - พอใช้, 1 - ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-ชื่อสกุล	ความร่วมมือในการกำหนด หน้าที่สมาชิกดีมาก	การแสดงความคิดเห็นในการ วางแผนทำงานดี	การรับฟังความคิดเห็นจาก สมาชิกในกลุ่มพอใช้	ความตั้งใจทำงานที่ได้รับ มอบหมายจากกลุ่ม	รวม
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

แบบประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย

ชื่อ/ นามสกุล.....

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมจริง

ช่องเลข 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษา

ช่องเลข 2 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเล็กน้อย

ช่องเลข 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษากว่าครึ่งหนึ่ง

ช่องเลข 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่

ช่องเลข 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษามากที่สุด

ที่	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับพฤติกรรม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	บุคลิกลักษณะการแต่งกาย (เช่น เสื้อผ้ารัด สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่ปล่อย ชายเสื้อให้หลุดลุ่ยจากกระโปรงหรือกางเกง ฯลฯ)						
2	ประพฤติและเคารพระเบียบแบบแผน ของมหาวิทยาลัย (เช่น กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด และการแสดงออก)						
3	ตรงต่อเวลา (เช่น ส่งงาน การนัดหมายงาน การทำกิจกรรม)						
4.	เป็นผู้ฟังที่ดีและแสดงแนวคิดอย่างมีเหตุผล						

ผู้ประเมิน.....ผู้สอน

(.....)

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ชื่อวิชา ความรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมรับผิดชอบดี มีคุณจริง

เวลา 80 นาที

สาระสำคัญ

ความรับผิดชอบเป็นส่วนสำคัญของการทำงาน โดยเฉพาะการอยู่ในกลุ่มคน หรือการทำงานเป็นทีม เพื่อให้บุคคลและทีมประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ความรับผิดชอบ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตในสังคม โดยอาศัยหลักสัปปริสธรรม ด้านการรู้จัก ชุมชน เพื่อให้บุคคลมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้นและดำรงชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข

จุดหมาย เพื่อให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความหมายคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ
2. คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วนักศึกษาควรจะสามารถ

1. บอกความหมายของคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบได้
2. อธิบายลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบได้
3. แสดงพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบได้
4. จำแนกความแตกต่างของพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ

และการไม่มีความรับผิดชอบได้

5. สร้างกฎเกณฑ์การดำรงชีวิตประจำวันของตนเองในเรื่องความรับผิดชอบ

ได้อย่างเหมาะสม

6. สรุปเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

แนวการจัดการเรียนรู้

1. วิทยากรเตรียมความพร้อมก่อนทำกิจกรรมให้กับนักศึกษาโดยการให้เล่นเกม

ที่สอดแทรกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง เกมที่นำมาใช้คือ เกมเป่ายางลบ โดยใครแพ้ ให้ลุกขึ้นยืนแล้วทำกิจกรรมเข้าจังหวะแล้วหลังจากนั้นก็สรุปให้ข้อคิดในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

2. แบ่งนักศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม (จัดหมู่ตามความเหมาะสม) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน

จับฉลาก จะได้ปฏิบัติงานตามสถานการณ์ที่กำหนด สถานการณ์ที่กำหนดให้ คือ การจำลองงาน ประจำปีของวัดแห่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าของร้านในสวนสนุกซึ่งมี ดังนี้

1) ร้านโยนห่วง 2) ร้านปาลูกโป่ง 3) ร้านปาเทนนิส 4) ร้านยิงปืน และ 5) ร้านตกขนม
โดยวิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วย 1) อุปกรณ์การเล่น 2) ขนทรายวัด และ
3) อุปกรณ์จัดตกแต่ง

3. ให้หัวหน้าแต่ละกลุ่มออกมาจับอุปกรณ์และใบงานที่เตรียมไว้เพื่อนำไป
ศึกษาบริหารจัดการกันเองภายในกลุ่ม ให้เสร็จทันภายในเวลาที่กำหนดโดยใช้เวลาในการวางแผน
จัดการร้านของตนเอง 30 นาที

4. ในระหว่างที่สมาชิกในกลุ่มกำลังวางแผนกันอยู่นั้นต้องมีสมาชิกกลุ่มละ 2 คน
เป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาพบวิทยากร ซึ่งคนที่ 1 ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจะได้รับ
มอบหมายในการสังเกตการณ์ในการทำงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่น ๆ ส่วนคนที่ 2
ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติมเรื่องการใช้คู่มือ(แทนเงิน) ตัวแทนทั้ง 2 คน
กลับไปชี้แจงสมาชิกในกลุ่ม

5. หลังจากเตรียมร้านค้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว วิทยากรเป่านกหวีดเริ่มกิจกรรมเล่นเกม
ในแต่ละร้าน โดยมีเวลาให้ปฏิบัติกิจกรรม 40 นาที โดยให้แต่ละกลุ่มนำคู่มือของกลุ่มตนเองไปใช้
ในการเล่นเก็มนร้านต่าง ๆ

6. เมื่อเสร็จกิจกรรมสรุปกิจกรรมในหัวข้อต่อไปนี้

6.1 ตัวแทนกลุ่ม

6.1.1 ได้เรียนรู้อะไรบ้างในกิจกรรมนี้

6.1.2 การบริหารในกลุ่มตัวเองเป็นอย่างไร

6.1.3 ผลสำเร็จของงาน

6.1.4 การนำกิจกรรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

6.2 ตัวแทนในแต่ละกลุ่มที่ทำหน้าที่สังเกตการณ์

6.2.1 ขณะปฏิบัติกิจกรรมอยู่นั้นกลุ่มของตนเองและกลุ่มอื่น ๆ มีแบ่งงาน
ในการทำงานเป็นอย่างไรบ้าง

6.2.1 ในแต่ละกลุ่มมีใครเป็นตัวอย่างในเรื่องของความรับผิดชอบที่สังเกตเห็น
ได้อย่างเด่นชัด

7. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปในการตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในหน้าที่
ของตนเอง การบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และการแก้ไขปัญหา
ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์

1. ขนมหั้ใช้เป็นของรางวัล
2. กระดาษสี เทปขาว ปากกาเคมี
3. ลูกเทนนิส
4. ลูกโป่ง ลูกดอกปา ลูกโป่ง
5. ฟินโบว์ลิ่ง
6. ห่วงสำหรับโยนเล่นเกม
7. ไม้ยาวปลายผูกเชือก
8. ปืนอัดลม

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมจากการปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.2 แบบประเมินสังเกตพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 1.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
2. วิธีวัดผลและประเมินผล
 - 2.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดังนี้
 - 2.1.1 ความร่วมมือในการกำหนดหน้าที่สมาชิก
 - 2.1.2 การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนทำงาน
 - 2.1.3 การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม
 - 2.1.4 ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
 - 2.1.5 การร่วมปรับปรุงผลงานของกลุ่ม
 - 2.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.2.1 มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
 - 2.2.2 ร่วมรักษาสมบัติส่วนรวม
 - 2.2.3 บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - 2.2.4 ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญตามประเพณี
 - 2.2.5 ความละเอียดรอบคอบ
 - 2.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 - 3.1 มีพฤติกรรมที่ดีตามแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอย่างน้อย ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

9 - 10 คะแนน ดีมาก

7 - 8 คะแนน ดีมาก

5 - 6 คะแนน ปานกลาง

0 - 4 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

5 - 10 คะแนน ผ่าน

0 - 4 คะแนน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน

ผ่าน หมายถึง ผ่านทั้ง 3 เกณฑ์ คือ การประเมินพฤติกรรม การประเมินกิจกรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่ผ่านอย่างน้อยอย่างหนึ่ง

ใบความรู้ที่ 1

ความรับผิดชอบ (Responsibility)

มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบ ดังนี้

พุทธทาสภิกขุ (2520, หน้า 376 - 388) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความยอมรับรู้ แล้วตอบสนอง ไม่ใช่เพียงแค่คิดอยู่ในใจต้องเป็นความยอมรับแล้วตอบสนอง คือ การตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องกระทำ ความรับผิดชอบอาจแบ่งได้เป็น 3 ชนิด

1. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายความว่า ต้องรับผิดชอบต่อสมบัติของสังคม รับผิดชอบต่อคุณหรือค่าของสังคม

2. ความรับผิดชอบต่อตนเอง

3. ความรับผิดชอบต่อธรรมชาติ หรือต่อพระธรรม

กรมวิชาการ (2524, หน้า 10 - 16) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ดวงเดือน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2524, หน้า 24) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกรับผิดชอบในลักษณะของความเป็นพลเมืองดีที่สำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากความมีวินัยทางสังคมความเอื้อเฟื้อและความเกรงใจ ความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตน และการมีความซื่อสัตย์สุจริต

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2530, หน้า 25 - 103) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การมีความสำนึกและปฏิบัติหน้าที่ของตน ทั้งเป็นภารกิจส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมายและภารกิจทางสังคม โดยจะต้องกระทำจนบรรลุผลสำเร็จไม่หวั่นเกรงภาระดังกล่าวและยอมรับผลในการกระทำของตน

พจนานุกรม ฉบับพุทธศักราช 2542 (2542, หน้า 944) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ความพยายามอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติของตน ความเอาใจใส่ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงการงานนั้น ตรงต่อเวลา มีความพยายามที่จะทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

ฟลิพโป (Fippo อ้างถึงใน ถนอมทรัพย์ มะลิซ้อน, 2544, หน้า 31) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำนึกนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

ชัยณรงค์ ศรีสุข (2545, หน้า 6) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่น ต่อการทำงานทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายทั้งความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้ด้านความรับผิดชอบ

1. เอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลงานนั้น ๆ
2. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัว
3. เคารพระเบียบ กฎเกณฑ์ และมีวินัยในตนเอง
4. มีอารมณ์หนักแน่น เพื่อเผชิญกับอุปสรรค
5. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
6. มีความเพียรพยายาม
7. มีความละเอียดรอบคอบ
8. ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
9. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งตนเองและสังคม
10. ตรงต่อเวลา
11. ยอมรับผลการกระทำของตน
12. ความกระตือรือร้น
13. ความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม

ฯลฯ

ความคิดรวบยอด

1. การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เรียบร้อยสมบูรณ์ได้นั้น จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างปัจจัยภายในที่สำคัญที่สุดคือ บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติต้องเป็นผู้ขยันละเอียดรอบคอบ
2. การปฏิบัติหน้าที่อย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ เพราะผู้ปฏิบัติทำไปด้วยความรู้ผิดรู้ชอบ ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติและผู้เกี่ยวข้องพบกับความเจริญก้าวหน้า
3. ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สมาชิกของสังคมนั้น ๆ ทุกคนจึงต้องมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อรักษาผลประโยชน์และสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ส่วนรวม
4. ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมย่อมเกิดจากสมาชิกของสังคมนั้นทำหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมคือ การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ใบความรู้ที่ 2

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมนี้เป็นการจำลองสถานการณ์งานประจำปีของวัดแห่งหนึ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าของร้านในสวนสนุกซึ่งมีดังนี้

1. ร้านโยนห่วง
2. ร้านปาลูกโป่ง
3. ร้านปาเทนนิส
4. ร้านยิงปืน
5. ร้านตกขนม

โดยวิทยากรจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ซึ่งประกอบด้วย

1. อุปกรณ์การเล่น เพื่อใช้เป็นสื่อในการเล่น ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มตัวเอง จีบฉลากได้ร้านใด
2. ขนมอบให้ใช้เป็นรางวัลตอบแทนผู้เข้ามาเล่นในร้าน ซึ่งแต่ละจะได้เหมือนกัน และเท่ากันทุกกลุ่ม
3. อุปกรณ์จัดตกแต่งให้น่าสนใจ นำเข้ามาเล่น และใช้ประชาสัมพันธ์ร้านเป็นการเรียกลูกค้า ซึ่งแต่ละร้านจะได้เหมือนกัน และเท่ากันทุกกลุ่ม ส่วนที่ไม่ได้จัดให้หรือจัดให้ไม่สมบูรณ์ เป็นหน้าที่ของสมาชิกในหมู่ทุกคน ต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดหาหรือขอความอนุเคราะห์จากที่อื่น
4. คู่มือต่างสี เพื่อให้แทนเงินที่จะนำไปเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนในการเข้าไปเล่นสวนสนุก จำนวนของคู่มือที่จะมอบให้แล้วแต่จะกำหนด แต่ทุกกลุ่มต้องได้จำนวนเท่ากันแต่ต่างสี

วิธีการเล่น

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กันและจะได้รับอุปกรณ์ตามที่กำหนดให้
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาใบงานจนเข้าใจแล้ว ให้วางแผนดำเนินการจัดวางตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่อยู่ร้านเรียกลูกค้า อีกส่วนหนึ่งทำหน้าที่นำคู่มือไปเล่นให้หมด วางแผนดำเนินจัดตกแต่งร้านให้น่าสนใจ วางแผนประชาสัมพันธ์ลูกค้า เตรียมอุปกรณ์การเล่นให้พร้อม วิธีการเล่น กำหนดให้ชัดเจน เตรียมของรางวัลเพื่อเป็นการตอบแทนลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ
3. เมื่อได้เวลาเริ่มดำเนินการให้ทุกกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้วางแผนไว้ ส่งคนไปใช้คู่มือ และคนที่อยู่ร้านทำหน้าที่ให้บริการลูกค้า

4. เมื่อสิ้นการดำเนินกิจกรรม แต่ละกลุ่มนำคู่มือที่ได้ทั้งหมดมาส่งวิทยากร
ซึ่งวิทยากรจะดำเนินการเรื่องคู่มือดังนี้

4.1 แต่ละกลุ่มจะได้รับคู่มือจำนวน 200 อัน มีสีที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่ม 1
ได้สีฟ้า กลุ่ม 2 ได้สีแดง กลุ่ม 3 ได้สีเขียว เป็นต้น

4.2 ผลสำเร็จของงาน คะแนนปฏิบัติการกิจกรรม 100 คน โดยแบ่งตามสัดส่วน ดังนี้

4.2.1 การจัดเตรียมร้านค้า ความพร้อม ความน่าสนใจ 10 % วิทยากร
เป็นผู้ประเมิน

4.2.2 ชิป ที่ได้มาหลังการดำเนินธุรกิจสิ้นสุดลง
มีวิธีการคิดดังนี้

คู่มือที่เป็นคะแนน = คู่มือที่ได้ทั้งหมด - คู่มือของกลุ่มตนเองที่เหลืออยู่

ตัวอย่างการคิด กลุ่ม 1 ก่อนเริ่มการแข่งขัน ได้คู่มือสีฟ้า 200 อัน เมื่อเสร็จกิจกรรม
กลุ่มที่ 1 ได้คู่มือรวม ทั้งหมด 355 อัน แต่มีคู่มือสีฟ้าของกลุ่มตัวเองเหลืออยู่ 25 อัน ดังนั้น
คะแนนที่ได้จะถูกกลบออก 25 อัน สุดท้ายแล้วกลุ่ม 1 จะได้คะแนน 330 คะแนน เป็นต้น
นำคะแนนจากคู่มือที่ได้มาคำนวณหาร้อยละ แล้วนำผลลัพธ์ไปบวกกับคะแนนในข้อ 4.2.1

ใบงาน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์ ที่กำหนดให้ ระดมสมองวางแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ในเวลา 30 นาที ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในเวลา 40 นาที เสร็จสิ้นกิจกรรมส่งตัวแทนสรุปกิจกรรม ในตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้

1. ตัวแทนกลุ่ม

1.1 ได้เรียนรู้อะไรบ้างในกิจกรรมนี้

1.2 การบริหารในกลุ่มตัวเองเป็นอย่างไร

1.3 ผลสำเร็จของงาน

1.4 การนำกิจกรรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวแทนในแต่ละกลุ่มที่ทำหน้าที่สังเกตการณ์

2.1 ขณะปฏิบัติกิจกรรมอยู่นั้นกลุ่มของตนเองและกลุ่มอื่น ๆ มีแบ่งงานในการทำงาน

เป็นอย่างไรบ้าง

2.2 ในแต่ละกลุ่มมีใครเป็นตัวอย่างในเรื่องของความรับผิดชอบที่สังเกตเห็น

ได้อย่างเด่นชัด

สถานการณ์

คำชี้แจง จากสถานการณ์ต่อไปนี้ให้สมาชิกภายในหมู่วางแผนปฏิบัติงานดังนี้

งานประจำปีของวัดหนองอีแนบปีนี้ หมู่ของคุณประมูตร้านค้าในสวนสนุกได้ 1 ร้าน พวกคุณจะต้องวางแผน จัดเตรียมอุปกรณ์การเล่นให้สนุกสนานเร้าใจ มีการประชาสัมพันธ์ จัดร้านให้น่าสนใจ เพื่อเป็นการเรียกลูกค้าเข้าร้านของคุณ เราได้เตรียมอุปกรณ์บางส่วนไว้ให้ เช่น อุปกรณ์การเล่น ของรางวัล แต่ส่วนที่ไม่ได้จัดให้หรือจัดให้ไม่สมบูรณ์ เป็นหน้าที่ของสมาชิกในหมู่ทุกคน ต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดหาหรือขอความอนุเคราะห์จากที่อื่น เราเชื่อมั่นในความสามารถของพวกคุณว่าจะดำเนินการบริหารธุรกิจเล็กๆของคุณ ได้ประสบความสำเร็จ เรามีเวลาให้พวกคุณดำเนินการจัดร้าน เตรียมอุปกรณ์ วางแผน ประชาสัมพันธ์ 30 นาที หลังจากนั้นเราจะให้เวลาในการดำเนินธุรกิจ 40 นาที ในการดำเนินธุรกิจครั้งนี้เราได้เตรียม คู่มือ ไว้ให้พวกคุณได้ใช้จับจ่ายใช้สอยแทนเงินสด ก่อนที่คุณจะดำเนินการใด ๆ กรุณาส่งตัวแทนของหมู่ 2 คน มาพบวิทยากร 2 ท่าน สมาชิกคนที่ 1 พบ อ.สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์ สมาชิกคนที่ 2 พบ อ.ธเนศ ด้บุญวงศ์ เพื่อเสนอแนะบางเรื่องเพิ่มเติม

ผลสำเร็จของงาน

คะแนนปฏิบัติการ 100 คน โดยแบ่งตามสัดส่วนดังนี้

1. การจัดเตรียมร้านค้า ความพร้อม ความน่าสนใจ 10 %
2. คู่มือ ที่ได้มาหลังการดำเนินธุรกิจสิ้นสุดลง 90 %

การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

เรื่อง กิจกรรมรับผิดชอบดี มีคุณจริง (10 คะแนน)

1. ผลสำเร็จของงาน (5 คะแนน)

- ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด เป็นลำดับที่ 1 = 5 คะแนน
- ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มที่ได้คะแนน เป็นลำดับที่ 2 = 4 คะแนน
- ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มที่ได้คะแนน เป็นลำดับที่ 3 = 3 คะแนน
- ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มที่ได้คะแนน เป็นลำดับที่ 4 = 2 คะแนน
- ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มที่ได้คะแนน เป็นลำดับที่ 5 = 1 คะแนน

2. การสรุปจากตัวแทนกลุ่ม (5 คะแนน)

- เนื้อหาถูกต้องชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ตรงประเด็น
ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน ตรงกับปัญหาที่ถาม = 5 คะแนน
- เนื้อหาถูกต้องชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ตรงประเด็น
ใช้ภาษาเข้าใจยาก ตอบคำถามได้ไม่ ชัดเจน ไม่ตรงกับปัญหาที่ถาม = 4 คะแนน
- เนื้อหาที่นำเสนอชัดเจน วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ
ไม่ตรงประเด็น ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ตอบคำถามได้ไม่ ชัดเจน = 3 คะแนน
- เนื้อหาที่นำเสนอไม่ชัดเจน วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ
ไม่ตรงกับปัญหาที่ถาม = 2 คะแนน
- เนื้อหาที่นำเสนอไม่ถูกต้อง วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ
ไม่ตรงประเด็น ใช้ภาษาเข้าใจยาก ตอบคำถามได้ไม่ ชัดเจน = 1 คะแนน
- เนื้อหาที่นำเสนอไม่ถูกต้อง วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ
ไม่ตรงกับปัญหาที่ถาม

เกณฑ์การตัดสิน

5 - 10	คะแนน	ผ่าน
0 - 4	คะแนน	ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรับผิดชอบ กิจกรรมการเรียนรู้ รับผิดชอบดี มีคุณจริง

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้คะแนนตรงกับพฤติกรรมของนักศึกษา

5 = ดีมาก, 4 = ดี, 3 = ปานกลาง, 2 = พอใช้, 1 = ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ความร่วมมือในการกำหนดหน้าที่สมาชิกดีมาก	การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนทำงานดี	การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่มพอใช้	ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม	รวม
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

แบบประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบ

ชื่อ/ นามสกุล.....

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมจริง

ช่องเลข 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษา

ช่องเลข 2 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเล็กน้อย

ช่องเลข 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษากว่าครึ่งหนึ่ง

ช่องเลข 4 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่

ช่องเลข 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักศึกษามากที่สุด

ที่	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับพฤติกรรม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง (เช่น การแต่งกาย ความสะอาดของร่างกาย สัญลักษณ์ของตนเอง การออม ฯลฯ)						
2	ร่วมรักษาสมบัติส่วนรวม (เช่น ช่วยดูแลทรัพย์สินสาธารณะ ของมหาวิทยาลัย ฯลฯ)						
3	บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (เช่น การทำกิจกรรมช่วยสังคม)						
4	ความละเอียดรอบคอบ (เช่น ตรวจสอบงานที่ตนเองทำไป อย่างสม่ำเสมอ)						

ผู้ประเมิน.....ผู้สอน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

18 - 20 คะแนน ดีมาก

14 - 17 คะแนน ดี

10 - 13 คะแนน ปานกลาง

0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

11 - 20 คะแนน ผ่าน

ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ชื่อวิชา ความซื่อสัตย์

กิจกรรมการเรียนรู้ ตามรอยพันท้ายนรสิงห์

เวลา 80 นาที

สาระสำคัญ

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นส่วนหนึ่งของความจริงใจ การที่เราจะมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น เราต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองเสียก่อน แท้จริงแล้วเราไม่จำเป็นต้องมีความซื่อสัตย์หรอก แต่ให้เป็นคนมีความจริงใจก็สามารถมีความซื่อสัตย์ได้แล้ว เพราะเมื่อเรามีความจริงใจ ผลพลอยได้คือความซื่อสัตย์ การที่เรามีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นไม่ได้ ก็เพราะขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

จุดหมาย

เพื่อให้ให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความหมายคุณธรรมจริยธรรมด้านซื่อสัตย์
2. คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วนักศึกษาควรจะสามารถ

1. บอกความหมายของคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้
2. อธิบายลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ได้
3. นำพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. จำแนกความแตกต่างของพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์และความไม่ซื่อสัตย์ได้
5. สร้างกฎเกณฑ์การดำรงชีวิตประจำวันของตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์

ได้อย่างเหมาะสม

6. สรุปเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

แนวการจัดการเรียนรู้

1. เตรียมความพร้อมโดยการเล่นเกมนความซื่อสัตย์ ซึ่งมีวิธีการเล่นดังนี้

1.1 ให้นักศึกษาจับคู่หาที่ว่างเฉพาะตัวยืนหันหน้าเข้าหากัน สมมติ ทุกคนเป็นสัตว์ และคนต่อไปนี้มีด้วยกัน 4 ชนิด คือ แมงกูดจี กบ เป็ด ลิง คน

- 1.2 เริ่มต้นทุกคนจะเป็นแมงกูดจี ให้แสดงท่าทาง และ เสียง หวี หวี เป่ายังจูบกัน

ใครชนะจะได้เป็นกบ ใครแพ้เป็นแมงกูดจี

1.3 รอบต่อไป จะต้องจับคู่กับสัตว์ชนิดเดียวกันเช่นใครเป็นกบให้แสดงท่าทาง พร้อมส่งเสียงร้องไปหาบดด้วยกันเพื่อเป่ายังจูบ ใครชนะได้เป็นเปิด ผู้แพ้ก็ยังเป็นแมงกูดจี้ และต้องหาคู่ที่เป็นแมงกูดจี้ เพื่อเป่ายังจูบ

1.4 ครั้งต่อไปเมื่อเป็น เปิด ให้แสดงท่าพร้อมส่งเสียงร้อง ก๊าบ ก๊าบ หาคู่ที่เป็นเปิด เป่ายังจูบ ใครชนะได้เป็นถึง

1.5 เมื่อเป็นถึง ให้แสดงท่าเป็นลิงร้อง เจียก เจียก...หาคู่ที่เป็นถึง เป่ายังจูบ ใครชนะได้เป็นคน ให้กลับไปนั่งที่ ใครแพ้หาคู่เป่ายังจูบกับสัตว์ชนิดเดียวกัน จนกว่าจะได้เป็นคนสุดท้ายการแข่งขัน จะเหลือสัตว์อยู่ 4 ประเภท ๆ ละ 1 ตัว คือ แมงกูดจี้ กบ เปิด ถึง

1.6 เมื่อเกมจบลงถามนักศึกษาว่าเกมนี้ให้คุณธรรมอะไรถ้าไม่เหลือ สัตว์ 4 ประเภท แสดงว่า การเล่นเกมนี้ มีสัตว์ประเภทหนึ่งที่ผู้เล่น ไม่มีความซื่อสัตย์ แอบไปนั่งก่อนอาจจะอาย หรือไม่รับผิดชอบ คิดว่าไม่มีใครรู้ใครเห็นเพราะคนจำนวนมาก ผู้กำกับควรสรุปให้ตระหนัก ความสำคัญของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความสำคัญยิ่ง แม้จะเป็นเกมที่สนุกสนาน เรื่องเล็ก ๆ เรายังขาดความซื่อสัตย์ ถ้าเป็นเรื่องที่สำคัญกว่านี้ถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้น ความเสียหาย จะเป็นอย่างไรให้ทุกคนกลับไปคิด สุ่มสอบถามความรู้สึกของผู้ที่ยังเหลือ คิดอย่างไร ทำไมจึงไม่แอบไปนั่งก่อน หรือมีความคิดอื่น ๆ อย่างไร

2. วิทยากรจัดนักศึกษาจำนวนหนึ่งสวมบทบาทแสดงบทบาทสมมติเรื่อง พันท้ายนรสิงห์ให้เพื่อน ๆ ชม

3. ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษาไปความรู้ประวัติ “พันท้ายนรสิงห์” เพิ่มเติมจากการชมละคร บทบาทสมมติ และศึกษาบทกลอน

4. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาเรื่อง “พันท้ายนรสิงห์” จากการอ่านหาข้อสรุปว่า เราได้ข้อคิดใดบ้างจากประวัติท่านพันท้ายนรสิงห์และ แปลความหมายของบทกลอน

5. ส่งตัวแทนนำเสนอผลอภิปราย

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้ เรื่อง “พันท้ายนรสิงห์”
2. ใบงาน เรื่อง ตามรอยพันท้าย
3. กลอนความซื่อสัตย์
4. เกมความซื่อสัตย์
5. กระดาษโปสเตอร์สีอ่อน แผ่นใหญ่ ปากกา

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมจากการปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.2 แบบประเมินสังเกตพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 1.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

2. วิธีวัดผลและประเมินผล

2.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดังนี้

- 2.1.1 ความร่วมมือในการกำหนดหน้าที่สมาชิก
- 2.1.2 การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนทำงาน
- 2.1.3 การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม
- 2.1.4 ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
- 2.1.5 การร่วมปรับปรุงผลงานของกลุ่ม

2.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 2.2.1 เต็มใจและกระทำต่อความเป็นจริง
- 2.2.2 ประพฤติตรงตามพูดและคิด
- 2.2.3 ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือไม่เอาดีเข้าตนเอง
- 2.2.4 ไม่สับปลับ กลับกलอก
- 2.2.5 ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

3.1 มีพฤติกรรมที่ดีตามแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

- 18 - 20 คะแนน ดีมาก
- 14 - 17 คะแนน ดี
- 10 - 13 คะแนน ปานกลาง
- 0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

- 11 - 20 คะแนน ผ่าน
- ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

- 18 - 20 คะแนน ดีมาก
- 14 - 17 คะแนน ดี
- 10 - 13 คะแนน ปานกลาง
- 0 - 9 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

- 11 - 20 คะแนน ผ่าน
- ได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ไม่ผ่าน

3.3 การประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

9 - 10 คะแนน ดีมาก

7 - 8 คะแนน ดีมาก

5 - 6 คะแนน ปานกลาง

0 - 4 คะแนน ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

5 - 10 คะแนน ผ่าน

0 - 4 คะแนน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสิน

ผ่าน หมายถึง ผ่านทั้ง 3 เกณฑ์ คือ การประเมินพฤติกรรม การประเมินกิจกรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่ผ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง

ใบความรู้ที่ 1

ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ คือ การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น รวมตลอดทั้งต่อหน้าที่การงาน และคำมั่นสัญญา ความประพฤติที่ตรงไปตรงมา และจริงใจในสิ่งที่ถูกที่ควร ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม รวมไปถึงการไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง นอกจากนี้แล้ว ความซื่อสัตย์สุจริต ยังรวมไปถึงการรักษาคำพูดหรือคำมั่นสัญญา และการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองด้วยความรับผิดชอบ และด้วยความซื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้องด้วยการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตนี้จะดำเนินไปด้วยความตั้งใจจริงเพื่อทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วง ด้วยความระมัดระวัง และเกิดผลดีต่อตนเองและสังคม พฤติกรรมที่แสดงว่ามีความซื่อสัตย์ มีดังนี้

1. ตรงต่อเวลา นัดหมายแล้วมาตามนัดและตรงเวลา มาโรงเรียนตรงเวลาไม่มาสาย
2. ไม่พูดปด พูดความจริงเสมอ
3. ไม่หนีไปไหนหลังเลิกเรียน ต่อหน้าทำอย่างหนึ่งและลับหลังทำอีกอย่างหนึ่ง
4. ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ไม่ใส่ร้ายความผิดให้กับผู้อื่น
5. จ่ายเงินทุกครั้งเมื่อซื้อสิ่งของ ขึ้นรถประจำทางหรือโดยสารยานพาหนะอื่น ๆ

หรือใช้บริการอื่น ๆ ที่ต้องเสียเงินค่าบริการ

6. ไม่หยิบฉวยสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนจะใช้สิ่งของผู้อื่นต้องขออนุญาตก่อน
7. ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไม่แอบอ้างผลงานเพื่อนเป็นผลงานตัวเอง

ไม่ลอกคำตอบเพื่อน

ใบความรู้ที่ 2

พันท้ายนรสิงห์

โดย ทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ (อดีตอธิบดีกรมศิลปากร)

พันท้ายนรสิงห์เป็นนายท้ายเรือพระที่นั่งเอกไชยอยู่ในรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (พระเจ้าเสือ) ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดีและรักษาระเบียบวินัยยิ่งชีวิตสมควรเป็นแบบอย่างอนุชนรุ่นหลังต่อไป

เรื่องราวของพันท้ายปรากฏอยู่ในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับต่าง ๆ เนื้อความเป็นไปในแบบเดียวกัน ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ใน พ.ศ. ๒๒๔๙ สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ประพาสน้ำสาครบุรี (ปัจจุบันคือจังหวัดสมุทรสาคร) เพื่อทรงเบ็ด ด้วยเรือพระที่นั่งเอกไชย มีพันท้ายนรสิงห์เป็นนายท้าย ตามหลักฐานชุมนุมพระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงบันทึกไว้ว่า พันท้ายนรสิงห์เป็นชาวบ้านนรสิงห์ แขวงเมืองอ่างทอง และเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้ารับราชการรับใช้พระองค์อย่างใกล้ชิด

การเสด็จประพาสน้ำสาครบุรีในครั้งนี้เมื่อเรือพระที่นั่งไปถึงตำบลโคกขาม คลองบริเวณดังกล่าวมีความคดเคี้ยวมาก พันท้ายนรสิงห์พยายามค้ำท้ายเรือพระที่นั่งอย่างระมัดระวัง แต่ไม่อาจหลบเลี่ยงอุบัติเหตุได้ หัวเรือพระที่นั่งชนกิ่งไม้ใหญ่หักตกลงไปในน้ำ พันท้ายนรสิงห์รู้โทษคิดว่า ความผิดครั้งนี้ถึงประหารชีวิตตามโบราณราชประเพณีซึ่งกำหนดว่า ถ้าผู้ใดถือท้ายเรือพระที่นั่งให้หัวเรือพระที่นั่งหัก ผู้นั้นถึงมรณะโทษให้ตัดศีรษะเสียจึงกราบทูลพระกรุณาน้อมรับโทษตามพระราชประเพณี

สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ทรงพิจารณาเห็นว่า อุบัติเหตุครั้งนี้เป็นการสุดวิสัยมิใช่ความประมาท จึงพระราชทานอภัยโทษให้ แต่พันท้ายนรสิงห์กราบบังคมทูลขอร้องให้ตัดศีรษะตนเพื่อรักษาขนบธรรมเนียมในพระราชกำหนดกฎหมาย เป็นการป้องกันมิให้ผู้ใดครหาติเตียนพระเจ้าอยู่หัวได้ว่าทรงละเลยพระราชกำหนดของแผ่นดินและเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างสืบไป พระองค์ทรงโปรดให้ฝ่ายทั้งปวงป็นมูลดินเป็นรูปพันท้ายนรสิงห์แล้วให้ตัดศีรษะรูปดินนั้นเพื่อเป็นการทดแทนกัน แต่พันท้ายนรสิงห์ยังบังคมกราบทูลขอร้องให้ประหารตน แม้สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จะทรงอาลัยรักน้ำใจพันท้ายนรสิงห์เพียงใดก็ทรงจำพระทัยปฏิบัติตามพระราชกำหนด คำรัสสั่งให้เพชฌฆาตประหารพันท้ายนรสิงห์แล้วโปรดให้ตั้งศาลสูงประมาณเพียงตา นำศีรษะพันท้ายนรสิงห์กับหัวเรือพระที่นั่งเอกไชยซึ่งหักนั้น ขึ้นพลีกรรมไว้ด้วยกันบนศาล